

Evaluering af posesortering

Antropologisk undersøgelse af festivalgæsters brug af posesortering på campingområdet på Roskilde Festival 2024

Indhold

August 2024

Udarbejdet af Behave Green ApS

CVR: 40 81 42 80

Frederiksholms Kanal 30 A8,

1220 København K

behavegreen.dk

	Indledning	3
	Design	15
	Kommunikation	20
	Holdninger og sorteringskultur	24
	Udlevering	28
	Brug af sorteringsposer	34
	Afhentning og aflevering	40
	Anbefalinger	46

01 Indledning

Først gennemgår vi undersøgelsens formål, metoder og data

Baggrund

I 2019 udarbejdede Roskilde Festival deres egen 'Ressource- og Affaldsplan 2020-2024' med 1) målet om at reducere den totale affaldsmængde med 30 % sammenlignet med 2019 og 2) opnåelse af en genanvendelsesprocent på 55 %.

I 2023 lavede Behave Green en forundersøgelse, der bekræftede, at campinggæster er en svær målgruppe at motivere til at affaldssortere mere, men også at mange camps i forvejen samler deres affald i de udleverede affaldsposer. Vi anbefalede, at affaldssortering på campingområdet udrulles som en udvidelse af poseløsningen til restaffald. Med det nye system får gæsterne fire forskellige poser til hhv. glas, metal, plast og rest.

Men forandring tager tid. Derfor er det også afgørende, at festivalen får viden om de muligheder og barrierer, der kan præge udbredelsen af affaldssortering på campingområdet og brugen af den nye sorteringsløsning. Hvad gør festivalgæsterne for eksempel, når de løber tør for poser? Og kan løsningen tilpasses, så den fremmer gæsternes sortering? Dette er blot nogle af de spørgsmål, vi belyser med denne evaluering.

Posesortering

Før vi tager hul på evalueringen, introduceres her den posesorteringsløsning, festivalen udrullede i år 2024. Vores undersøgelse viser en forskel på den oprindelige ambition for affaldssortering og den realitet, vi mødte på festivalen. Nedenfor redegør vi derfor kort for de to ting adskilt.

Planen

Ambitionen forud for festivalen har været, at alle camps i år skulle have udleveret fire forskellige gennemsigtige poser med påtrykte piktogrammer til hhv. (1) metal, (2) glas, (3) plast og mad- og drikkekartoner og (4) restaffald. For at fremme sorteringen i de enkelte camps har festivalen samtidig fjernet de beholdere til restaffald, der tidligere år har været placeret på alle hjørner af campingelterne. Efter planen skulle poser uddeles af frivillige både 1. dag og løbende gennem ugen, gennem tjek-ind i Clean Out Loud og ved tårnene i alle campingråder. Fyldte poser skulle indsamles dagligt, eller afleveres af gæsterne ved sorteringsstationerne på pladsen.

Realiteten

Festivalen har fået produceret de fire poser, og de blev uddelt i campområderne. Dog er det langt fra alle camps, der oplever at have fået udleveret poserne, og udover de fire sorteringsposer, er der også blevet uddelt røde, blå, klare og grønne poser til gæsterne. Systemet er altså ikke nået ud på hele festivalen.

Hvordan gæsterne har oplevet uddeling, brug og aflevering/afhentning af poserne, dykker vi ned i i analysen.

Posens design

Poserne, der i år er blevet uddelt til sortering, er gennemsigtige uden farve, og har et påtrykt piktogram, samt en sorteringsvejledning i en stor farvet firkant på den ene side. Poserne er alle samme størrelse. På billederne ses poserne, som de ser ud, når gæsterne har hængt dem op på pavillonerne.

Øverst til venstre: Pose til plast og mad- og drikkekartoner

Øverst til højre: Pose til metal

Nederst til venstre: Pose til glas

Nederst til højre: Pose til restaffald

Hvad undersøger vi?

I denne rapport undersøger vi, ved brug af kvalitative interviews og observation, gæsters oplevelse og brug af den nye posesortering til affald. Undersøgelsen zoomer ind på adfærd og oplevelser af fordele og ulemper ved sorteringsposerne i de enkelte camps. Den har til formål, at gøre Roskilde Festival klogere på de barrierer, der står i vejen for en langsigtet udbredelse af affaldssortering på campingområdet og mulighederne for at realisere ambitionerne om mere genanvendelse.

Vores undersøgelse fokuserer særligt på:

- Gæsternes oplevelse af udlevering, brug, aflevering og afhentning af de nye sorteringsposer
- Gæsternes faktiske brug af poserne, herunder observationer af indretning af camps og fejlsorteringer
- Gæsternes tanker om posernes design
- Gæsternes vidensniveau og oplevelse af kommunikationen om det nye sorteringssystem
- Gæsternes holdning til affaldssortering på Roskilde Festival og sorteringskulturen på campingområdet

Metoder

Gruppeinterviews

Vi har lavet interviews i 26 camps, hvor vi har spurgt gæsterne, hvad de gør med deres forskellige typer affald, og hvorfor de gør det. Disse interviews har haft posesorteringen som omdrejningspunkt, og vi har haft fokus på at få indblik i gæsternes holdninger til og brug af løsningen. Ved at interviewe gæsterne i grupper i deres camps, har vi fået indblik i den lokale kultur, der eksisterer i hver camp, og som har betydning for de enkelte camp-medlemmers adfærd.

Observationer

Under vores besøg i camps har vi observeret den faktiske sorteringsadfærd og de fysiske infrastrukturer omkring sortering. Observationer sikrer, at vi kan sammenstille udsagn med faktisk adfærd.

Deltagelse

Vi har selv boet i campingområdet under festivalen - både i First Days og i musikdagene. Vi har derfor selv oplevet, hvordan det er at skulle affaldssortere i campen i løbet af ugen. Vores tilstedeværelse på området har også givet mulighed for at observere brugen af poserne udenfor G og C, hvor øvrig data stammer fra. Vi trækker derfor også på dette bredere billede i analysen.

Målgruppe

Den gennemsnitlige festivalgæst

Gæsterne på Roskilde Festival er en alsidig gruppe, hvilket betyder, at der er forskel på gæsternes præferencer ift. overnatning og placering på campingområdet. I denne undersøgelse er der fokus på camps i campingområderne Clean Out Loud (COL) i G, og Regular Camping i C. I de to områder har vi rekrutteret interviewdeltagere med blik for diversitet på parametrene køn og alder, samt placering i forhold til hovedveje og genbrugstationer. Placering af de 26 camps i hhv. G og C kan ses på de næste sider.

Dataindsamlingen er foregået over to dage: Én i First Days (mandag) og én i Final Days (fredag). På den måde har vi kunne undersøge udvikling i sorteringsadfærd i løbet af ugen i takt med, at gæsterne bliver mere trætte og retter deres fokus fra campliv til koncerter, ligesom vi har kunne følge, hvordan logistikken omkring poseløsningen har fungeret, som ugen skred frem. Dataindsamlingen er foretaget i tidsrummet 10-15 begge dage. Oprydning i campen sker typisk inden kl. 12. I eftermiddagstimerne er gæsterne mere optagede af fester og koncerter, hvilket ændrer adfærden omkring affald. Ved at besøge campingområdet mellem 10 og 15, har vi observeret begge typer adfærd.

26 camps
i 2 områder

2-9 deltagere
pr. interview

Område C: Regular Camping

Kendetegn: I området C skal gæsterne ikke bekende noget særligt engagement til oprydning gennem en ansøgning, og heller ikke betale depositum for pladsen. Mange gæster ligger i dette område, hvis de ikke får plads andre steder, eller ønsker mere frie tøjler under festivalen. C ligger i vest langs jernbanen, og huser også Roskilde Festival Station.

Interviews: 13 camps

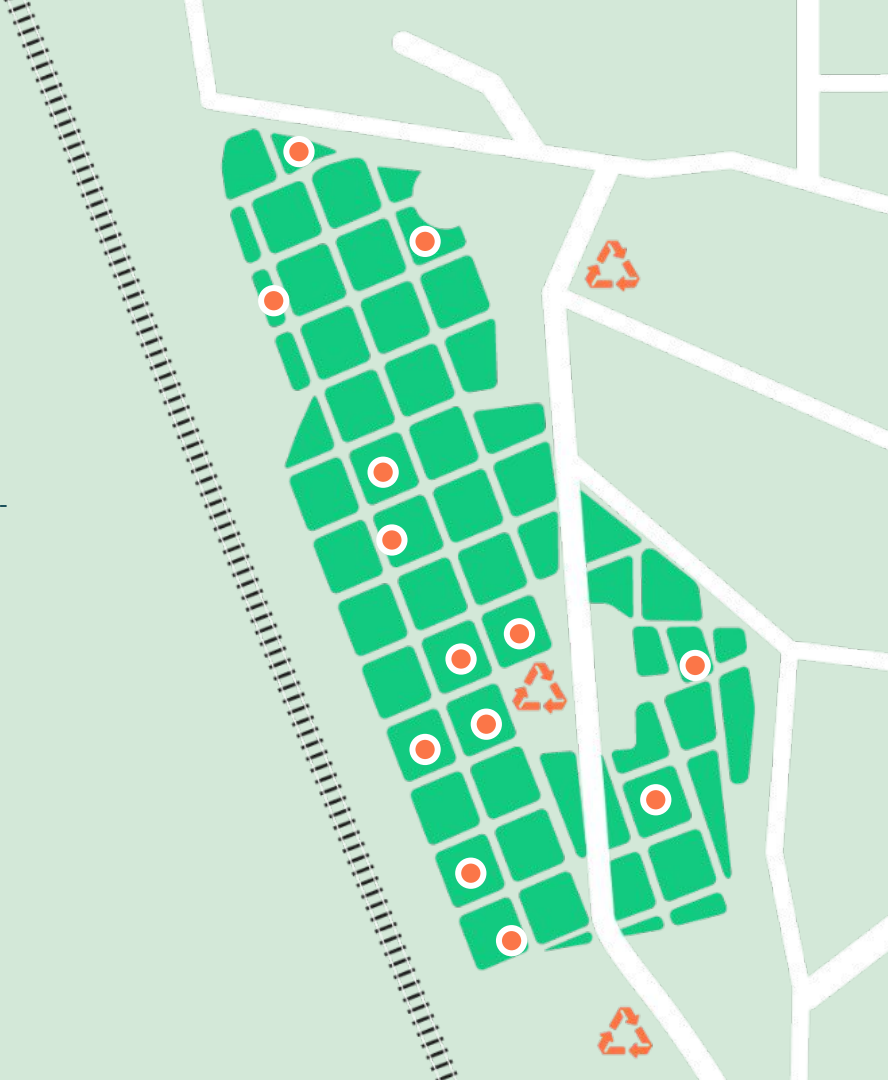
Tidsrum: Mandag kl. 13.00-15.00
Fredag kl. 11.00-12.30

Område G: Clean Out Loud

Kendetegn I Clean Out Loud (COL) ansøger gæsterne om en reserveret plads, og udvælgelsesprocessen lægger vægt på campens planer for oprydning. Område G har historisk været et almindeligt campingområde, men har været Clean Out Loud siden 2021 . Med sin placering tæt på Dream City har det været kendt som et festligt - om end ikke så ryddeligt - område.

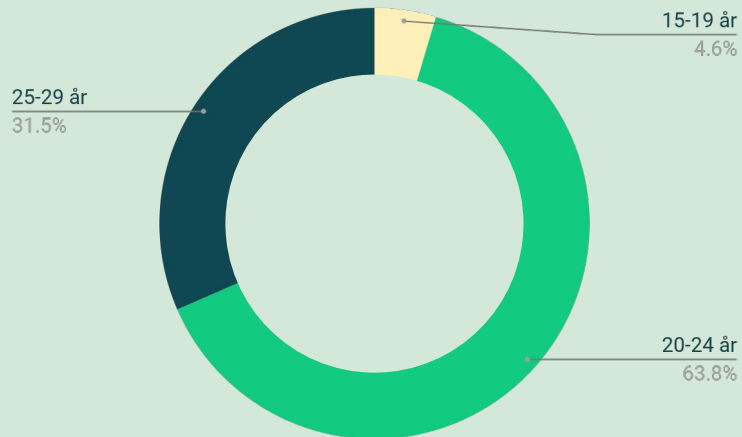
Interviews 13 camps

Tidsrum Mandag kl. 10.00-12.00
Fredag kl. 13.00-14.00

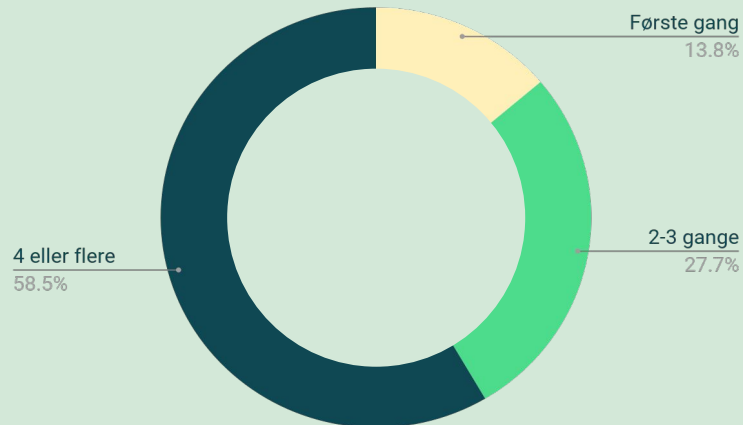

Informanterne

Aldersgrupper i deltagende camps

Antal gange på Roskilde Festival

Har gæsterne poserne?

Som nævnt er det ikke lykkedes, at få poserne ud til alle camps. Derfor har vi både interviewet camps, der har poserne, og camps, der ikke har. Nedenfor kan I se fordelingen mellem de interviewede camps. Vær dog opmærksomme på, at disse tal er ikke repræsentative, og derfor ikke kan bruges til at sige noget generelt om campingområdet - hverken ift. hvor mange, der har fået poserne, eller hvor mange, der har sorteret. Tallene er et udtryk for fordelingen blandt netop de 26 camps, vi har interviewet.

16 camps har ingen poser til sortering,

da vi laver interviewet. En camp har lavet sit eget system, og sorterer i de 4 fraktioner.

6 camps har nogle poser til sortering,

da vi laver interviewet. 1 af dem, bruger de poser, de har, til sortering.

Yderligere 1 camp fortæller, at de *har haft* nogle af poserne, men at de ikke brugte dem.

4 camps har alle 4 poser til sortering,

da vi laver interviewet. 2 af dem sorterer deres affald i poserne.

Yderligere 2 camps fortæller, at de *har haft* alle poserne, og at de brugte dem til at sortere deres affald.

Alle de camps, der sorterer eller har sorteret i poserne, ligger i G.

Vilkår for sortering

Festival er en helt særlig kontekst at skulle affaldssortere i. I sidste års rapport afdækkede vi en række vilkår for sortering, som stadig er gældende. Derfor vil vi kort opsummere dem.

Alkoholkultur

Alkoholpåvirkning kan gøre, at vi smider de hængsler, der normalt er med til at styre vores følelse af 'rigtigt' og 'forkert'. Fx om vi smider affald på gaden. Når vi er påvirkede styres vi også i højere grad af impulser end normalt. Alkoholkulturen betyder, at festivalen er en markant anden kontekst for affaldssortering end hjemmet.

Overskud

Festivalgæsterne oplever generelt, at deres overskud er mindre under festivalen. Både pga. tømmermænd, søvnunderskud, de mange indtryk døgnet rundt, og at de er udsat for vind, vejr, lyd og lys i en helt anden grad end derhjemme. Det kræver samtidig mere energi at få opfyldt basale behov. Alt dette har indflydelse på gæsternes overskud til at sortere affald.

Timing

Campens kultur omkring affald begynder at blive skabt, så snart de flytter ind på pladsen, og kan være svær at ændre senere. Derfor skal sortering ikke først introduceres midt i ugen.

I de fleste camps, hvor der er kultur for at rydde op, sker det om formiddagen. Oprydning ryger langt ned på prioriteringslisten, så snart gæsternes promise stiger.

Festivallens ry

Undersøgelsen fra sidste år vidste, at gæsterne ikke forbinder Roskilde Festival med at gå op i affaldssortering. Særligt de nye og yngre gæster læner sig op af fortællingen om "Roskilde-anarkiet" og en forestilling om, at en del af det, at være festivalgæst på Roskilde Festival er, at smide sit affald på jorden.

02 Design

I dette afsnit fokuserer vi på, hvordan festivalgæsternes sorteringsadfærd påvirkes af posernes design

Posernes design

Piktogrammets synlighed

Flere gæster fremhæver, at piktogrammer er en hjælp i forhold til at gøre sortering intuitiv. Gæsterne fremhæver dog samtidig svagheder ved designet som også bekræftes i vores observationer. Det er særligt et spørgsmål om, at piktogrammerne kun er synlige på den ene side af posen, at piktogrammerne er for store og at farverne kan forvirre. Vi uddyber disse observationer i det følgende.

Nogle gange bliver poserne uddelt ved, at frivillige binder dem fast på pavillonerne i en knude. En camp beskriver, at de ikke opdagede, at poserne var forskellige, fordi piktogrammerne ikke kunne ses, når poserne var bundet på stolpen. Flere gæster bemærker, at piktogrammets størrelse gør, at posen næsten skal være foldet helt ud, før det er genkendeligt. Piktogrammerne er dermed ikke læsbare, når poserne ligger på jorden eller hænger foldet eller krøllet på pavillonen. Det er et vigtigt opmærksomhedspunkt, fordi det kan gøre, at gæsterne bliver mindre opmærksomme på at etablere eller opretholde sortering.

Posernes design

Farven på piktogrammerne kan forvirre

Farven på piktogrammet for restaffald og metalaffald minder om hinanden og er derfor nemme at forveksle. Enkelte gæster forveksler piktogrammet for glas med mad, idet farven ligner det nationale piktogram for madaffald. Vi observerer ét tilfælde, hvor posen bliver brugt til madaffald.

Godt, at de er gennemsigtige

De gennemsigtige poser bidrager til at gøre det intuitivt for gæsterne at afkode, hvordan affaldet skal sorteres, når de først er kommet rigtigt fra start. I en camp møder vi fem gæster, der ikke har tænkt over, at de skal affaldssortere, men alligevel har gjort det korrekt.

Glas og metal tager tid at fylde op

I løbet af ugen observerer vi, at fraktionerne til glas og metal bliver fyldt langsommere end dem til plast og restaffald. Gæster nævner også under enkelte interviews, at de ikke kan nå at fylde en hel pose med glas i løbet af ugen. Der er altså brug for flere poser til plast og rest end til metal og glas. Man kan også overveje, om poserne kan produceres i forskellige størrelser, der matcher gæsternes behov.

”

Jeg så først, at de var forskellige, da jeg gik og ryddede op i morges. Og dér var det for sent - der var affaldet allerede blandet.

(Kvinde, 25-29 år, G92, mandag)

Det er godt, at man kan se igennem dem, jeg tænker det er derfor, vi faktisk har sorteret uden at tænke over det. Så kan man jo se, at der ligger noget metal i, og så har man nok gjort det også.

(Mand, 20-24 år, G77, mandag)

Sorteringsposer i vildt vejr

Vildt vejr

I år har gæsterne på Roskilde været særligt udfordrede af skybrud og kraftig vind. Som resultat har dele af campingområdet i perioder været delvist oversvømmet og mudret. Nogle gæster italesætter, at det gik godt med affaldssystemet i de første dag, men gik galt “da regnen kom”. Med klimaforandringerne som en realitet, der allerede præger det danske sommervejr, er der ingen grund til at betragte det vilde vejr som en atypisk festival hændelse. Derfor er det også vigtigt at drage de nødvendige læringer af poseløsningens udfordringer i det våde og blæsende vejr, da den fremadrettet skal kunne fungere under sådanne betingelser.

Vind og mudder

Vindfølsomhed og mudder

Poser, der ikke er fæstnet, blæser nemt væk, og der er risiko for, at affald ryger ud. Risikoen øges, når gæsterne fordeler affald i flere forskellige poser, så de enkelte poser bliver lettere. Det gælder særligt posen til plast. I år blæste det så meget, at også camps, der havde fæstnet posen med gaffatape, oplevede, at den blæste væk. Fredag møder vi flere lidt modløse gæster, der fortæller os, at deres camp er mere beskidt end sædvanligt. De giver udtryk for, at det er en barriere at samle affald op og bruge poserne, når først både affald og poser er våde og mudrede.

Fæstning

Vores data viser, at poseløsningen i sin nuværende form ikke fungerer optimalt i vildt vejr. Der bør derfor være et fokus på udviklingen af en designmæssig løsning, der gør det muligt at fæstne poserne. Vores observationer i begge campingområder viser, at det er afgørende, at affaldet forbliver i poserne under vildt vejr og at løsningen er solid nok til at kunne modstå vind og regn, så det ikke er vejret, der får gode sorteringsvaner til at bryde sammen.

” Det plejer at fungere, når vi har poserne hængende på pavillonen, men når det blæser, risikerer man, at der blæser affald ud over det hele. Derfor ligger de på jorden nu.

(Mand, 20-24 år, C53, fredag)

03 Kommunikation

Hvilken kommunikation har gæsterne modtaget, og hvilken effekt har den haft? Det beskriver vi i det kommende afsnit

Hvornår kommer information ud?

Mere end halvdelen har ikke hørt noget

Roskilde festival har allerede i 2024 arbejdet på at informere gæsterne om det nye sorteringssystem både på skrift, visuelt og gennem frivillige. Det er dog kun i 14 ud af 26 camps, at gæster fortæller, at de har hørt eller set Roskildes kommunikation om det nye sorteringssystem.

Typisk er det kun en enkelt gæst i campen, der kender til systemet. Overordnet set fortæller gæsterne, at de oplever mangel på information om det nye sorteringssystem. Selv fredag fortæller gæster i 4 ud af 8 camps, at de ikke hørt noget om posesorteringen. Særligt i C er der, som beskrevet tidligere, kun en lille andel, der har fået nogle af poserne, og tilsvarende en meget lille andel der overhovedet har hørt om affaldssortering. Ud af de i alt 14 camps, hvor gæster har hørt om posesortering, er kun 5 placeret i C. Vi ved, at simpel og konsistent formidling både visuelt og mundtligt kan spille en afgørende rolle i at understøtte kulturforandringer. Det er derfor oplagt, at Roskilde festival fremadrettet laver en mere fokuseret kommunikationsindsats.

” Altså, jeg har ikke lagt mærke til, at der er noget anderledes med sortering i år, heller ikke set det på hverken facebook eller insta, så måske man godt kunne gøre lidt mere for at informere om det.

(Kvinde, 20-24 år, C94, fredag)

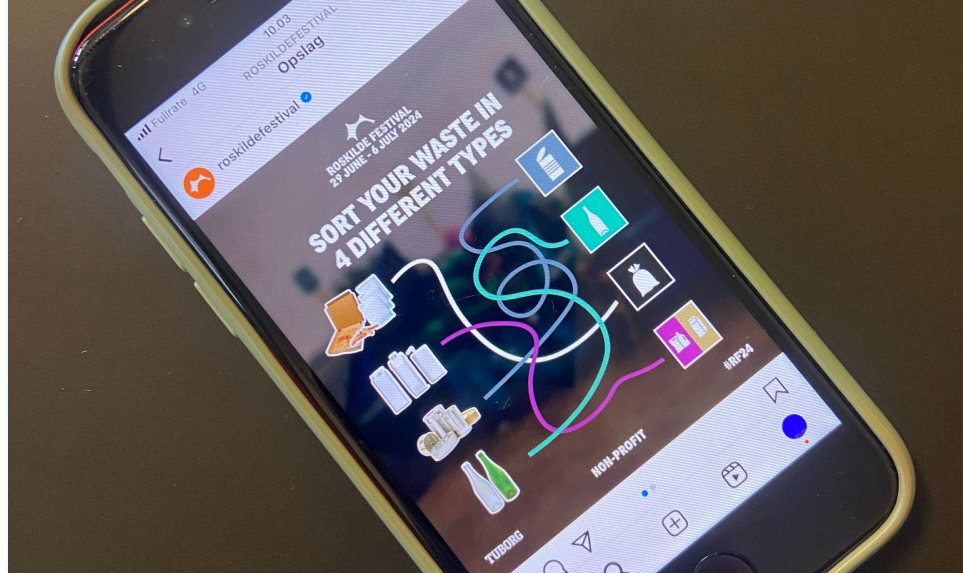
Hvordan kommer information ud?

Instagram og e-mail

I de camps, hvor gæster har set kommunikation om det nye system for affaldssortering, er det typisk et opslag på Instagram, der bliver nævnt. I 9 ud af 26 camps, refererer gæster til instagram som kilden til deres viden om systemet. 7 ud af de 9 camps befinder sig i G og her fortæller gæsterne, at de også har fået information om affaldssortering i mail fra Vallekilde højskole. Tendensen fortæller os, at særligt Instagram er et medie, hvor Roskilde kan nå ud til gæster med vigtig information. Ligeledes er det oplagt, at COL igen bruger sine kanaler til at nå ud til gæsterne med information om affaldssortering.

“Da jeg fik flere poser”

Enkelte gæster fortæller, at de fandt ud af, at der skulle affaldssorteres, da de fik udleveret flere poser. Dette understreger igen, at der er et potentiale i den personlige uddeling, hvor frivillige på festivalen hjælper med at forklare posesystemet til gæsterne.

” Jeg så noget på Instagram om, at der ville være affaldssortering i år. Jeg tænkte, at det er mærkeligt, at der ikke har været det før.

(Kvinde, 25-29 år, G92, mandag)

Kommunikation mellem gæster

Spreder ordet sig i campen?

Der er stor forskel fra camp til camp, når det kommer til, hvorvidt affald er noget, man snakker om. I nogle camps har gæsterne lavet retningslinjer for, hvordan der ryddes op og hvornår, ligesom flere har snakket om affaldssortering, fordi én gæst har set et opslag hjemmefra, eller har fået udleveret poser. I andre camps italesættes affald ikke. Under flere interviews viser det sig, at et enkelt medlem af campen har fået information om sortering, mens resten af campen ikke har hørt noget. Det er altså ikke en selvfølge, at et campmedlem giver information videre til resten af campen. Mennesker er generelt ikke tilbøjelige til at insistere på nye vaner og rutiner i løse fællesskaber, hvis det er forbundet med en risiko for at få en rolle som gruppens 'kedelige politibetjent'. Derfor er det afgørende at ramme så bredt som muligt med information om affaldssortering, så det ikke bliver op til enkeltindivider at etablere den nye kultur for affaldssortering, men en kollektiv bevidsthed og fælles kultur.

En gæst nævner, at han fik lidt at vide, da han fik uddelt poserne. Da jeg spurgte ham, hvilke poser de havde fået, nævnte han de fire fraktioner. Han har dog ikke sagt noget videre til de andre om poserne, eller systemet generelt.

(Feltnote, C115, mandag)

04 Holdninger og sorteringskultur

Vi dykker ned i gæsternes holdning til sorteringskultur i områderne C og G.

Holdninger og vaner

Det påvirker ikke festivalen negativt at affaldssortere

I samtlige af de 26 camps, vi interviewer, siger flertallet af gæsterne, at det ikke påvirker festivaloplevelsen negativt, at de skal affaldssortere i campingområdet. De fleste er af den opfattelse, at det er en positiv forandring, som giver god mening. I 3 ud af 26 camps er der enkelte, typisk mandlige gæster, der giver udtryk for, at de slet ikke rydder op i deres camps, og som mener, at dét at smide sit affald på jorden er en del af festivalkulturen.

“Jeg gør det alligevel også derhjemme”

I alle 26 camps fortæller flertallet af gæsterne også, at de affaldssorterer i varierende grad både hjemme og i mange andre sammenhænge. Vi taler også med flere, der undrer sig over, at affaldssortering ikke er blevet implementeret tidligere på Roskilde Festival. Det tydeliggør, at gæsterne på festivalen i forvejen har både sorteringsvaner og en udbredt positiv holdning til affaldssortering med hjemmefra, som Roskilde Festival kan læne sig op ad. Flere gæster anser nemlig sortering som en helt “naturlig” og selvfølgelig praksis.

Motivation

Mængderne kan motivere - og demotivere

Nogle gæster giver udtryk for, at de store mængder synligt affald på festivalen forstærker følelsen af, at det er vigtigt at sortere affald, mens de er her. Andre oplever modsat en form for modløshed ved tanken om de store mængder affald, der genereres i løbet af ugen, og føler at deres affaldssortering blot er en dråbe i havet.

“Andre rydder op efter mig”

Enkelte gæster nævner det faktum, at de ved, at der i sidste ende bliver ryddet op efter dem på festivalen. Ifølge dem gør det, at de er mindre tilbøjelige til selv at håndtere deres affald under festivalen. Disse gæster er ikke nødvendigvis opmærksomme på, at affaldssortering i campen (modsat efteroprydning) kan sikre, at affald genanvendes frem for forbrændes. Hvis gæsterne gøres bevidste om, at der er forskel på renhold og sortering, og at de kan redde ressourcer fra at blive brændt af, kan det potentielt motivere dem til at sortere - og dermed også til at bidrage til at holde campingområdet renere i løbet af ugen.

” Det føles næsten mere vigtigt at sortere her, fordi det bliver meget synligt, hvor meget skrald vi egentlig producerer.

(Kvinde, 25-29 år, G76, mandag)

Forskel på områder

“Vi fik ikke plads andre steder”

Det er langt fra alle gæster, der vælger at bo i Vest, fordi de værdsætter den dimension af “Roskilde-anarkiet”, der for nogen indebærer ikke at rydde op eller sortere affald. Derfor er det vigtigt ikke at afskrive gæster i C's vilje til at sortere. Dog forudsætter øget sortering, at gæsterne i højere grad oplever, at det er muligt for dem og forventet af dem at sortere. Man kan med andre ord overveje om det manglende krav til renhold i regular camping spænder ben for, at der kan opstå en god kultur for sortering.

“Vi ville ikke løbe”

I 7 ud af de 13 camps, vi har interviewet i COL, er der gæster der fortæller, at de har valgt at bo her, fordi de ikke vil løbe. Renhold er således ikke den eneste motivation for at placere sig i området. Gæsterne i COL accepterer dog alle områdets præmis om, at der skal holdes rent løbende og hovedparten fremhæver det også som en positiv gevinst ved området. Kravet om sortering fremstår derfor heller ikke som en stor omvæltning for disse gæster.

” Det er jo røvlækkert, at der ligger skrald over det hele, så det gør det da kun bedre, at man skal fjerne det.

(Mand, 20-24 år, C74, fredag)

” Vi “valgte” ikke som sådan C, men var ikke ude i god nok tid til at få Get a Place, så det endte med den her placering efter en hård spurt.

(Mand, 20-24 år, C93, fredag)

05 Udlevering

I det følgende dykker vi ned i udlevering af sorteringsposerne. Det gør vi blandt andet, fordi vi ser et stort potentiale i at optimere denne del af affaldsløsningen, så den i endnu højere grad kan understøtte en positiv og engagerende sorteringskultur.

Ankomst

Første step: At få poserne ud til alle camps ved ankomst

Der er stor variation i gæsternes oplevelse af, hvornår og hvordan affaldsposerne er blevet udleveret. Enkelte gæster i G fortæller, at de fik udleveret alle fire poser, da de tjekkede ind i COL. Andre oplevede, at de selv skulle opsøge frivillige for at få udleveret poser. I C var udlevering af poserne ikke lige så effektiv. Gæsterne i C, som har eller har haft sorteringsposerne, fortæller, at det først var på festivalens andet eller tredje døgn, at de fik udleveret poser, og det er også i disse camps, vi observerer den laveste grad af sortering. Fredag er der stadig camps, der på intet tidspunkt har haft poserne.

I forhold til at fremme den ønskede sorteringsadfærd er den sporadiske uddeling særlig problematisk, idet den skaber forvirring og uklarhed om, hvad der forventes fra festivalen. Ankomst og etablering af campen kan desuden beskrives som et "moment of opportunity", hvor gæsterne er særligt modtagelige overfor at etablere nye fælles praksisser. Det vil sige, at jo tidligere udbredelse af poserne sker, jo større sandsynlighed er der for, at gæsterne får etableret sorteringsvaner i campen.

Posernes udbredelse

Forskel på C og G

Allerede ved festivalens start observerer vi, at de nye sorteringsposer er udbredte i G. Flere gæster fortæller, at de har fået poser af frivillige fra Vallekilde højskole, da de tjekkede ind. Omvendt skal vi lede længe mandag, før vi ser poser med piktogrammer i C. Det afspejler sig også i vores interviews, hvor 4 ud af 13 interviewede camps i C hverken har hørt om poserne, eller set dem i løbet af ugen.

Mangel på poser

I løbet af ugen oplever gæster i G, at det bliver sværere at få poser til alle fire fraktioner. En camp i C, der havde poser til alle fire fraktioner, er i tvivl om, hvorvidt de kan regne med at få nye poser, når de bliver fyldt. Allerede mandag observerer vi, at frivillige kommer rundt med poser til glas i COL. Da gæsterne spørger efter en pose til plast, fortæller de frivillige, at de kun har poser til glas, men at den kan bruges til hvad som helst. Det er en udfordring, fordi posen risikerer at blive indsamlet som restaffald, hvis den bliver hentet af en skraldebil, der ser at piktogram og indhold ikke matcher. Samtidig er det svært for gæster at bruge poserne efter hensigten, hvis det ikke er muligt at få poser, der passer til det, de vil sortere.

” Vi har sorteret i fire poser. Men det flyder lidt sammen hen ad ugen, men det er også fordi, at de er stoppet lidt med at dele poser ud, så jeg har faktisk ikke set nogen her på det sidste.

(Kvinde, 20-24 år, G41, fredag)

” De deler også kun de røde poser ud nu, så kan vi ikke rigtig sortere.

(Mand, 20-24 år, G49, fredag)

Frivillige deler ud

Personlig uddeling virker

En overvægt af gæster i både G og C, der har fået uddelt poser i løbet af ugen, oplever, at det har en positiv effekt, når poserne bliver delt ud af frivillige på campingområdet. Flere gæster bemærker, at det har været en god oplevelse, når en frivillig har henvendt sig, fortalt lidt om det nye system og opfordret til at bruge sorteringsposerne. Flere gæster efterlyser således mere personlig uddeling og formidling af systemet. Det ressonerer med vores viden om, at mennesker er mere tilbøjelige til at ændre adfærd, når der sker en forpligtelse hertil gennem et 1:1 møde med et andet menneske.

Når campen ikke er hjemme

Nogle steder har frivillige som nævnt uddelt poser, ved at binde dem fast til pavilionen, mens campen ikke har været hjemme. Poserne har i disse tilfælde ikke talt for sig selv, og camps har manglet viden om, at der var tale om en sorteringsløsning. Denne uddelingsmetode fungerer altså ikke, så længe gæsterne ikke ved at poserne er forskellige og tiltænkt sortering, og festivalen mister en oplagt kommunikationskanal.

”

Det ville gøre en stor forskel, hvis der kom nogle frivillige rundt med poser og fortalte om, hvordan de skal bruges. De må gerne kigge en i øjnene og sige “den er til dét, og den er til dét”, så man lige bliver sådan “nå ja, det giver jo god mening, det må vi lige få gjort”.

(Kvinde, 25-29 år, G76, mandag)

”

Der kommer ligesom nogle frivillige og binder sorteringsposerne op på vores pavillon. Men det har været på tidspunkter, hvor vi ikke har været her. Så der er ikke nogen, der har forklaret os noget om sorteringen.

(Kvinde, 20-24, C93, fredag)

Flere typer poser

Forskellige poser i forskellige kombinationer

Udover poserne til sortering, uddeles røde poser, magen til de poser, der blev uddelt til restaffald på festivalen i 2023. Vi observerer også store grønne poser, tilsvarende de poser pantsamlere bruger, og gæster i C fortæller, at de har fået udleveret en rulle klare sække. Endelig bliver der i COL også uddelt store blå poser til skraldeparaden. Paraden er et dagligt event i COL, hvor frivillige fra Vallekilde faciliterer, at alle camps i området rydder op og får afleveret affald til skraldebiler, der kører rundt på området. De forskellige poser i omløb skaber forvirring, idet gæsterne tolker det som om, der er flere forskellige systemer, der ikke taler sammen. Gæsterne er også i tvivl om, om affaldet, der hentes af skraldeparaden, sorteres.

Tænk ikke over, hvordan man får nye poser

Gæsterne er vant til, at poser bare "dukker op" i campen, eller at de bliver tilbudt poser ved tjek ind i COL eller af frivillige, der kommer forbi. Derfor er der også flere, der ikke har tænkt nærmere over, hvordan de kan få nye poser til sortering, når de første er fyldt op.

” Vi har fået en blå pose fra Vallekilde, som vi kan samle alt vores skrald i til skraldeparade om lidt, men det er vel så et helt andet system, end det med de fire poser?

(Kvinde, 25-29 år, G76, mandag)

Forberedt hjemmefra?

Poser pakket hjemmefra

I 8 ud af 26 camps har gæsterne selv taget poser med hjemmefra. Det er både poser til restaffald og sorte sække. 7 ud af de 8 camps ligger i C. Her det imidlertid vigtigt igen at understrege, at vores data ikke er repræsentativt. Det er dog stadig bemærkelsesværdigt og kan indikere, at der kan være et behov for mere og tydeligere information før festivalen, om at sorteringsposer bliver uddelt på festivallen og at det er sorteringsposerne, som festivalen ønske, at gæsterne bruger.

Vi interviewer også en camp i C, hvor gæster fortæller, at de *ikke* har taget poser med hjemmefra, fordi de har vænnet sig til, at festivalen tilbyder dem poser. De har dog ikke fået nogle i år. Da containerne til restaffald er blevet fjernet fra stierne, ender deres affald nu som udgangspunkt i et hjørne af campen. Dette understreger nødvendigheden af, at sorteringsposerne er lettilgængelige for alle fra starten af festivalen, ellers risikerer gæsterne at miste tilliden til det nye system.

06 Brug af sorteringsposer

Vi tegner et billede af gæsternes konkrete anvendelse af affaldsposerne

Sorteringsposerne i praksis

Posesystemet er intuitivt

I camps, hvor gæsterne har fået alle fire poser på én gang, beskriver gæsterne, at systemet er intuitivt at bruge, selv hvis de ikke har hørt om sorteringskravene hjemmefra. Flere fremhæver desuden, at poserne sender et vigtigt signal om, at festivalen forventer sortering.

Mere eller mindre faste regler i campen

I begge områder, men særligt i COL, er der festivalgæster, der fortæller, at de internt i campen har lavet aftaler og systemer for oprydning og affaldssortering. Det er en kultur, som lader til at være hjulpet godt på vej af forventningerne til oprydning i COL. Men også i C oplever vi gæster - særligt kvinder - der regelmæssigt rydder op i deres camp og fortæller, at det er noget, de gerne vil gøre endnu mere fremadrettet.

” De [poserne] giver da intuitivt god mening. Man kan se på logoet, hvad de er til.

(Mand, 25-29 år, G88, fredag)

” Vi rydder op en gang imellem. Vi har en liste, som vi har lavet hjemmefra, hvor man kan se, hvornår man er ansvarlig for skrald og oprydning i lejren.

(Kvinde, 25-29 år, G73, mandag)

Ophængning

Én pose per stolpe

De 3 camps, der har og bruger poserne til sortering på det tidspunkt, vi besøger dem, har hængt en pose i hvert hjørne af deres pavillon. De fortæller, at de oplever dette som den mest intuitive løsning, fordi poserne på den måde er tilgængelige, tydeligt adskilt fra hinanden og synlige. Også andre camps fortæller, at de forventer at systemet ville fungere for dem, hvis de fik hængt poserne op på pavilionernes ben. Tallet fire, som er det antal fraktion, gæsterne har fået poser til, beskrives af en gæst som "the magic number", fordi det passer med pavillionens ben.

Udfordringer ved den improviserede ophængning

Der er en række udfordringer ved gæsternes egne systemer for ophængning af sorteringsposer. Nogle beskriver, at det kan halte med at få nye poser op, når de gamle bliver fyldt, fx fordi de er sat godt fast med gaffatape. Fredag fortæller flere, at det voldsomme vejr har tvunget dem til at tage deres pavillon ned. Da deres sorteringssystem var afhængig af pavillonen, har de ikke fået etableret et nyt system efterfølgende. Disse to praktiske udfordringer giver en øget risiko for, at de gode sorteringsvaner bryder sammen i løbet af ugen, hvilket vi uddyber på næste side og vender tilbage til i vores anbefalinger.

” Jeg tror bare, at vi har gjort det lidt, som vi plejer. De fire poser passer jo lige med fire ben på pavillonen.

(Kvinde, 25-29 år, G73, mandag)

” Første dag sorterede vi. Der hang vi én op i hvert hjørne af pavillonen. Det fungerede fint. Men alt falder til jorden, når vejret er dårligt. Så da regnen kom, kom alt affaldet bare i den samme. Vi har ikke fået hængt de nye poser op endnu.

(Kvinde, 20-24 år, C70, mandag)

Poser på jorden

Poserne bliver væk eller rykkes rundt

I flere camps har gæsterne ikke hængt poser op, og de ligger i stedet i en bunke på jorden. Vi oplever, at gæsterne henviser til en pose, de har liggende i campen, som ikke er synlig. Andre fortæller, at poserne er blæst væk og forsvundet i ugens løb. At poserne bliver væk i campen, eller flyttes rundt er en udfordring for de gode sorteringsvaner, og nogle gæster efterspørger bedre løsninger til ophængning eller fastgøring af poser.

Vi ved, at affaldssortering fungerer bedst, når hjernen ikke skal bruge energi på at finde den rigtige beholder eller pose. Derfor er det ikke optimalt, at poserne ikke har en fast plads i campen, og det er derfor oplagt fremadrettet at prøve at udvikle løsninger, som kan imødekomme disse udfordringer.

” Det er sværere at bruge den (posen), når den ligger på jorden. Det ville være nemmere, hvis den blev holdt åben. Man ender nemt med at lægge affaldet ovenpå posen i stedet for at putte det ned i posen

(Kvinde, 25-29 år, G92, mandag)

Fejlsortering

Gæsterne kan godt

I de camps, hvor gæsterne sorterer, ser vi meget få fejlsorteringer. Fx har en camp smidt en enkelt pap-bund fra en ramme øl i posen til plast. I dette tilfælde bemærker gæster i campen selv fejlen.

Nye campmedlemmer og gæster

En ting er rutiner og aftaler om sortering og oprydning internt i en camp, noget andet er, når udefrakommende gæster bruger campens affaldsposer, og når campmedlemmer ankommer senere til festivalen end andre. Begge scenarier øger sandsynligheden for fejlsortering i de enkelte camps. En forventning er dog, at fejlsorteringer vil aftage, når det fælles sorteringssystem normaliseres på hele campingområdet.

Alle poser til rest

I campingområderne ser vi eksempler på, at poser til plast, glas og metal anvendes til restaffald. Vi ser det både i camps, hvor poser er hængt op, og hvor de ligger på jorden. Det kan skyldes, at gæsterne ikke har haft alle fraktioner, at de ikke har taget stilling til sortering, og derfor bare gør, som de plejer, eller at de ikke har set, at poserne er tiltænkt bestemte fraktioner.

Alt affald er smidt i posen til plast og kartoner. Og lidt affald er placeret på jorden ved siden af posen. Der er også en genbrugelig kop med pant på i affaldsposen.

(Feltnote, G76, mandag)

Samspil med pantsystem

Pant eller plastik?

Sidste år fremhævede vi, at indsamling af pant på festivalen fungerer godt, og at gæsterne i forvejen sorterer deres pant fra rest. Også i år møder vi camps, hvor gæsterne ikke sorterer affald i fraktioner, men hvor de fortæller, at de sorterer i "pant" og "rest". Med udrulningen af fraktionerne plast og metal ser vi dog eksempler på, at dåser og kopper med pant i stedet sorteres som affald. Vi observerer især genbrugskopper, særligt kaffekopper, i poser til plastik og rest. Det kan skyldes, at gæster ikke ved, at der er pant på kopperne, eller at de tænker, at det går ud på ét, om de afleveres til genbrug eller kasseres som plastik. Ikke alle ved, at genanvendelse og genbrug ikke er det samme. Flere pantsamlere er opmærksomme på at nogle gæster smider kopper og dåser ud, og fisker pant ud af de gennemsigtige poser, når de spotter det.

07 Afhentning og aflevering

I det følgende tegner vi et billede af de vigtigste tendenser ved afhentning og aflevering af sorteringsposer

Afhentning og aflevering

Hvordan forsvinder affaldet?

Til spørgsmålet om, hvad man gør med affaldsposerne, når de er fulde, svarer gæster i 10 ud af 26 camps, at de er i tvivl eller ligefrem ikke ved, hvad de skal gøre med affaldet. Flere oplever, at skraldet “bare forsvinder” i løbet af ugen. 5 af de 10 camps, der fortæller, at de er i tvivl, er camps, vi taler med fredag. Vi får således indtryk af, at der generelt mangler viden om, hvor affaldsposerne forsvinder hen, når de er fyldte, og hvem der har ansvaret for det. Det gælder både i C og i G. I G ved gæsterne dog, at der dagligt kører en skraldeparade forbi, som tilbyder at tage fyldte sække med.

Genbrugsstationer

Nemt, når den er nær

Gæster i 14 ud af 26 camps fortæller, at de ved, hvad de skal gøre med deres affald, og at de har forholdsvis faste rutiner for at komme af med poserne. Et klart mønster blandt disse 14 camps er, at de ligger tæt på genbrugsstationerne. De fortæller os, at de selv går hen med deres poser, når de er fyldt bl.a. fordi det er hurtigere end at vente på, at de bliver hentet.

Tendensen fortæller os, at genbrugsstationerne har en særdeles positiv effekt på kulturen omkring renhold og sortering. Gæsterne oplever, at de er anvendelige og med til at skabe en synlighed og bevidsthed om sorteringen. Det står i kontrast til festivalen i 2023, hvor selv gæster med meget kort afstand til genbrugsstationerne ikke var bevidste om dem. Det kan hænge sammen med, at beholdere til restaffald ved campingfelterne i 2023 gjorde det for nemt at undgå sortering.

” Det er super lækkert, at vi kan gå hen med det til sortering ved sorteringsstationen. Den er lige dér (peger). Jeg ved ikke, om der er andre måder at komme af med det på.

(Kvinde, 25-29 år, G92, mandag)

Afhentning af affald på campingområdet

Glade for skraldebilers opsamling

Flere gæster giver udtryk for, at de sætter pris på, at der kører biler rundt og samler affald ind, og at man på den måde nemt kan komme af med sit affald. Skraldebiler skaber en synlighed omkring affaldsløsningerne, som gæster værdsætter og samtidig fremstår løsningen som en god service for de gæster, der bor et stykke vej fra en genbrugsstation. Vi interviewer desuden gæster i en camp, som foreslår, at det bliver tydeligt, rent visuelt, hvilke fraktioner, skraldebilerne henter - fx med forstørrede piktogrammer på bilens side. Dette kan understøtte opfattelsen af, at posesorteringen er en del af et stort koordineret system.

” Hvis nu, at der kørte fire forskellige biler rundt i området med tydelige markeringer af “nu henter vi restaffald, nu henter vi metal”, så tror jeg, at man ville fatte det meget mere og begynde at samle den slags affald, som man kan aflevere til skraldebilen.

(Kvinde, 20-24 år, C93, fredag)

Udenfor campen

Savner beholdere til sortering på hjørner

Flere gæster har oplevet, at de har gået rundt i campingområdet med affald i hænderne, uden at kunne finde et sted at smide det ud - fx emballage fra mad. Flere angiver endda dette som årsag til, at de oplever, at C er mere beskidt i år end tidligere. Det er muligt, at tendensen til mere affald i C er blevet forstærket af, at sorteringsposerne ikke er blevet udleveret i samme omfang som i G, og at gæsterne i C generelt har været relativt uoplyste om det nye sorteringsystem, og derfor ikke har opsøgt poser. Det er også værd at huske, at vores undersøgelse sidste år pegede på, at gæster ikke oplever, at sorteringsstationerne er relevante at bruge til at komme af med enkelte stykker affald.

Sorterer de frivillige?

En ting er det affald, der ligger i camps, noget andet er det affald, der ophober sig på stierne. Her er det frivillige, der går rundt og indsamler affald. Vores observationer indikerer, at det ikke er alle frivillige, der affaldssorterer, når de går rundt på campingområderne. En gæst nævner, at det ville hjælpe på den generelle motivation, hvis de frivillige sorterer affald i de fire sorteringsposer.

” Dér, hvor der faktisk er skraldespande til sortering, fungerer det jo mega godt, så jeg synes bare, at man skulle få nogle flere af dem op.

(Kvinde, 20-24 år, G49, fredag)

Nedpakning

Vaner brydes, når campen brydes op

Nedpakning på Roskilde er ofte præget af træthed og en større mængde affald, som gæsterne heldigvis i stigende grad tager ansvar for at smide ud. Men selv i camps, hvor der er sortering i løbet af ugen, er der en risiko for, at sortering glipper, når gæsterne pakker ned og vender hjem. Her opstår der pludselig store mængder affald, når eksempelvis overskydende mad bliver kasseret, så poserne bliver fyldt op. I nogle tilfælde ender gæsterne med at smide deres affald i “den næstbedste” pose eller beholder. Fejlsorteringerne kan også skyldes, at trætte festivalgæster oplever, at det tager for meget energi at sortere emballage fra indhold. Nedpakningen er således en situation, der er værd at fokusere endnu mere på fremadrettet. Ekstra mange poser, og et skærpet fokus fra de frivillige på at opmuntre til brug af poser, kan være eksempler på indsatser, der kan understøtte sortering på festivalens sidste døgn.

08 Anbefalinger

Hvad kan Roskilde festival gøre for at optimere posesystemet, og få flere til at sortere mere på campingområdet i 2025?

Rammesætning

Undersøgelsen peger på, at poseløsningen overordnet fungerer godt ift. at skabe rammer for sorteringsadfærd på campingområdet. Når gæsterne har alle poserne, og de er hængt op, sorterer de langt hen af vejen. Løsningen virker intuitivt, og spænder ikke ben i det daglige liv i campen.

Et spørgsmål om logistik

Undersøgelsens data viser, at udfordringer ved poseløsningen ved dette års festival ikke handler om gæsternes adfærd, men i højere grad knytter sig til logistik. Gæsterne vil langt hen ad vejen gerne sortere og gør det også, når rammerne for det er etableret i campen. Optimering er derfor et spørgsmål om, at poserne når ud i alle camps, at ensrette systemet, og at det opretholdes ugen igennem. Start med at fokusere på de motiverede gæster, for dem er der masser af - de andre skal nok følge trop med tiden.

Uddeling: Timing

Poser fra første dag - i alle områder

Det er vigtigt, at rammer for sortering etableres hurtigst muligt efter, at gæsterne ankommer. Det mest optimale er, at gæsterne hænger poserne op, så snart campen er etableret, og at en evt. pavilion er sat op. I år fungerede det godt, at gæsterne i G fik udleveret poser, når de tjekkede ind i COL. Overvej om der er lignende check-in stationer, der kan bruges på lignende måde. Det kan fx være ved indgangen til Get a Silent Spot, check-in ved Common Ground eller ved boder til udledning af pavillioner. Supplér (ligesom i år) med frivillige, der går rundt blandt camps og deler poser ud den første dag.

Løbende uddeling

Ligeså vigtigt som det er, at poserne uddeles fra starten, er det, at poserne også uddeles løbende, så de gode sorteringsvaner ikke går tabt, så snart en fyldt pose er afleveret, eller blæsevejret laver rod i systemet. Særligt plast og rest bliver hurtigt fyldt. Vær derudover særligt opmærksomme på at komme rundt med poser:

- Efter uvejre
- Når der er kommet nye gæster i musikdagene
- De sidste dage - sorteringsvanen skal opretholdes under oprydning, hvor campen har ekstra meget affald.

Fire slags poser til de frivillige

De frivillige, der uddeler poser på campingområdet, bør altid have alle fire slags poser med rundt. Der er forskel på, hvor hurtigt poserne bliver fyldt - og derfor vil gæsterne ikke nødvendigvis have brug for nye poser til de fire fraktioner på samme tid. Det er dog vigtigt, at de kan efterspørge en pose til en specifik fraktion. Det vil samtidig øge synligheden for og opmærksomheden på, at festivalen forventer, at gæsterne sorterer, hvis gæsterne mødes af spørgsmålet "til hvilke slags affald?", når de spørger, om de må få en pose.

Brug: Design af posen

Undgå andre typer poser

De blå, røde og grønne poser, der i år blev uddelt på campingområdet side om side med poserne til sortering, forvirrer gæsterne, der opfatter dem som et alternativt system til posesorteringen. Derfor skal I ensrette, hvad der deles ud, og holde jer til de fire poser med piktogrammer.

Genbesøg farver

Farverne på posernes piktogrammer bør justeres til næste år. Gæsterne forvekslede i år piktogrammet for glas med madaffald, fordi det var for grønt. Farven på glas *skal* stemme overens med de officielle piktogrammer. De to poser til hhv. metal og restaffald blev også forvekslet, fordi den mørkegrå og sorte farve lå tæt opad hinanden. Vi foreslår derfor, at der vælges en lysere grå til metal.

Det allerbedste ville være, hvis poserne næste år laves i farvet, gennemsigtig plast, der passer til de forskellige piktogrammer, så de er endnu nemmere at skelne imellem.

Juster størrelsen

Størrelsen på poserne kan med fordel justeres. Poserne til glas og metal kan fint gøres mindre, da affaldsmængderne i disse fraktioner er væsentligt mindre end plast og rest. Forskellige størrelser på poserne vil samtidig gøre det nemmere for gæsterne at kende forskel på fraktionerne.

Flere, mindre piktogrammer

Poserne havde i år et stort farvet piktogram påtrykt, samt en sorteringsvejledning. Begge dele af dog svære at læse, medmindre posen er helt fyldt. Tryk derfor hellere flere mindre piktogrammer på posen (fx i størrelsen 10 x 10 cm). Piktogrammer skal desuden fordeles på hele posen og være synlige på både for- og bagside. Fjern i samme omgang den påtrykte sorteringsvejledning, der tager unødigt plads.

Brug: Ophæng

Op fra jorden

Poserne fungerer bedst i de camps, hvor de er blevet hængt op på pavillionen, så piktogrammer er synlige og poserne nemme at åbne. Vi ser en større tendens til, at poserne ikke bruges til sortering, hvis de ligger på jorden i en bunke. Jo bedre mulighed for ophæng, jo højere grad af sortering kan I forvente. Derfor kan I med fordel opfordre gæster til at hænge poserne op, når I deler dem ud. I kan også overveje, om de frivillige, der uddeler poser, skal have tape eller strips med, så de kan hjælpe med at få poserne op med det samme.

Design en poseholder til pavillioner

Sidste år anbefalede vi, at I får udviklet en form for “poseholder” til pavillioner. Den anbefaling gælder stadig. Hjælp gæsterne med at få etableret et godt system fra start ved at tilbyde en holder til poser, så de kan fæstnes godt på pavillionen. Indtænk i designet, at det er nemmere at bruge posen, hvis den er åben. Holderen skal sikre, at poserne ikke blandes sammen i en bunke på jorden, at de ikke blæser væk, og at gæsterne ikke fravælger at bruge dem, fordi de er blevet våde og mudrede.

Afhentning og aflevering

Supplér med affaldsbeholdere

For at skabe flere muligheder for sortering, når gæsterne er på farten og skabe en rød tråd fra camp til sorteringsstation, foreslår vi, at der næste år opsættes affaldsbeholdere til de fire fraktioner på udvalgte hjørner i campingområderne.

Beholderne kan dog ikke stå i stedet for sorteringsposerne i campen, men skal nærmere fungere som et supplement. I kan derfor også overveje at opsætte posedispensere på de samme hjørner, så gæsterne nemt kan hente nye poser med hjem i campen. Hvis I genbruger de gamle restaffaldsspande fra hjørnerne på camping, er det vigtigt, at der ikke sidder vildledende piktogrammer eller markeringer, der kan forvirre gæsterne.

Timing: Hent affald inden opbrud

Når campen skal hjem opstår der særligt meget affald, og der er risiko for, at halvfylde, korrekt sorterede poser, fyldes op med blandet affald. Sørg derfor for at få samlet sorteret affald, inden der for alvor pakkes ned. Uddel i samme ombæring nye poser, og husk gæsterne på, at sortere deres affald, når de skal hjem.

Undgå clash med andre systemer

Renhold og sortering skal gå hånd i hånd og må ikke modarbejde hinanden. Derfor er det vigtigt, at frivillige, der samler affald, også indsamler i fraktioner, ligesom det skal være klart for gæsterne, at skraldeparaden i COL også sorterer.

Kommunikation

Vis det hele vejen rundt

Som gæst bliver man bombarderet med indtryk, og visuel kommunikation går nemt tabt. Hvis alle gæster skal opdage, at de skal sortere i fire fraktioner, skal det være synligt så mange steder som muligt - især fysisk på pladsen. Udover at opsætte beholdere på hjørnerne, hvor piktogrammer går igen, kan I også skrive det på de skraldebiler, der henter affald, I kan afspille videoer på storskærme inden koncerter, og I kan benytte bannere på festivallens hegn. Optimalt set skal gæsterne kunne se de fire fraktioner, eller kommunikation om affaldssortering, lige meget hvor på festivalen, de befinder sig.

Frivillige skal også sortere

Det er vigtigt, at de frivillige, der samler affald på området, også sorterer - og at det er synligt for gæsterne. Tænk de frivillige som 'sorterings-ambassadører', der sætter eksemplet for gæsterne. Udover at have de rigtige poser med piktogrammer med, kan I også øge deres synlighed ved at give dem sorteringsveste på, hvor der fx står "Jeg samler glas". Det gør igen forventningen om sortering tydelig for gæsterne, og I undgår derved, at gæsterne fravælger sortering, fordi de demotiveres af at se frivillige smide alt affald til rest.

Personlig opfordring

Denne anbefaling er endnu en genganger fra sidste år. Bruge de frivillige til at få spredt ordet helt ud i camps. Som mennesker er vi mere motiverende af at få en personlig besked end at læse et opslag eller se et banner. I år har vi tilmed set, at posen ikke i sig selv er nok, og at camps har manglet en mundtlig forklaring. Klæd derfor de frivillige på til at informere gæsterne om muligheden for at sortere i op til fire fraktioner, uddele poser, og svare på spørgsmål om sorteringen.

Kort sagt: De fire vigtigste anbefalinger

Skåret ind til benet har vi fire overordnede områder, som det er allervigtigst, at festivalen har fokus på frem mod Roskilde Festival 2025.

1

Design

Bestil allerhelst gennemsigtige poser i farvet plast, der passer til piktogrammerne, så forskellen på poserne bliver tydeligere. Tryk flere, mindre piktogrammer fordelt på hele posen, så de også er synlige, når posen er foldet. Ensret farverne på piktogrammerne, så de passer til de nationale piktogrammer, og fjern de påtrykte sorteringsvejledninger.

2

Uddeling

Få poserne ud i alle områder og alle camps, og sørg for, at frivillige, der uddeler poser, har poser med til alle fire fraktioner. Ellers har gæsterne ikke mulighed for at komme i gang. Uddel også poserne løbende, så de gode vaner ikke tabes undervejs.

3

Ophængning

Hjælp med eller opfordre til, at gæsterne får poserne op at hænge i campen. Det er vigtigt for sorteringsadfærden, at gæster får etableret et system fra starten.

4

Synlighed

Gør det synligt, at der er affaldssortering i fire fraktioner. Udover at gendesigne posen, kan I også sætte beholdere på udvalgte hjørner, og skrue op for kommunikationen på pladsen fx via bannere og storskærme.

August 2024

Udarbejdet af Behave Green ApS

CVR: 40 81 42 80

Frederiksholms Kanal 30 A8,

1220 København K

behavegreen.dk